

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa S.L.
przeciwko Skarbowi Państwa - Izbie Administracji Skarbowej we Wrocławiu
o przywrócenie do służby,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 20 stycznia 2026 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego
we Wrocławiu z dnia 1 sierpnia 2024 r., sygn. akt VIII Pa 42/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu, wyrokiem z dnia 9 stycznia 2024 r., po rozpoznaniu powództwa S.L. przeciwko Skarbowi Państwa - Izbie Administracji Skarbowej we Wrocławiu o przywrócenie do służby, przywrócił powódkę do służby jako funkcjonariusza Służby Celno - Skarbowej na poprzednie warunki służby. Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu wyroku stwierdził: „pozostawanie przez powódkę w stosunku służby od dnia 1 lipca 2020 r. nie prowadzi jednak do konstatacji, iż niecelowe jest przywracanie do służby osoby, która już w tej służbie się znajduje. Powrót powódki do służby w ramach GRK nie stanowiło przywrócenia do służby w rozumieniu art. 184 KAS tj. ze wszelkimi wynikającymi z tego konsekwencjami, a było jedynie zwykłym ponownym podjęciem służby. Uznanie przywrócenia za niemożliwe czy niecelowe z tego

względu pozbawiłoby powódkę szeregu uprawnień związanych z przywróceniem funkcjonariusza do służby, w tym w szczególności uprawnienia do wliczenia okresu pozostawania poza służbą do okresu służby, od którego zależą uprawnienia i świadczenia należne funkcjonariuszowi (art. 184 ust. 4 KAS) oraz świadczenia pieniężnego za okres pozostawania poza służbą (art. 184 ust. 3 KAS). Uprawnienia te dotyczą aż 3-letniego okresu, w którym powódka pozostawała w stosunku pracy, więc zasadne było zastosowanie instytucji przywrócenia do służby”.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2024 r. oddalił apelację pozwanego Skarbu Państwa - Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu. W uzasadnieniu wyroku Sąd odwoławczy przekonywał, że „słusznie również Sąd I instancji przyjął przepisy art. 56 § 1 k.p. jako podstawę prawną do przywrócenia powódki do służby. Bez znaczenia pozostaje okoliczność, iż powódka od 1 lipca 2020 r. ponownie została przyjęta do służby, gdyż od 1 czerwca 2017 r. została z niej bezprawnie zwolniona, a Sąd Rejonowy, jak wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, przywrócił powódkę do służby na warunkach pracy i płacy według stanu z dnia 31 maja 2017 r.”.

Skargę kasacyjną w imieniu Skarbu Państwa - Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie wywiodła Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazała na naruszenie art. 56 § 1 k.p. w zw. z art. 67 k.p.; art. 56 § 1 i 2 k.p. w zw. z art. 67 k.p. w zw. z art. 45 k.p. w zw. z art. 51 § 1 k.p. w zw. art. 5 k.p.; art. 165 ust 7 ustawy z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: „uKAS”), art. 165 ust. 7 ustawy z 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: „pwKAS”), art. 165 ust. 7 pwKAS w zw. z art. 170 ust. 2 pwKAS w zw. z art. 171 ust. 1 pwKAS w zw. z art. 2, art. 7 oraz art. 60 Konstytucji RP.

W ocenie skarżącego skarga kasacyjna powinna zostać przyjęta do rozpoznania, gdyż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do pytania: „Czy na podstawie stosowanych per analogiam art. 56 § 1 i 2 k.p. w zw. z art. 67 k.p. w zw. z art. 51 k.p. (ewentualnie art. 184 uKAS) dopuszczalne jest przywrócenie do służby, ze skutkiem wstecznym oraz za zamknięty okres czasu (tj. za okres pozostawania w stosunku pracowniczym), funkcjonariusza służby celno-skarbowej, który przyjął propozycję zatrudnienia

(został „ucywilniony”) i wystąpił z roszczeniem o przywrócenie do służby na dotychczasowych warunkach, lecz przed wydaniem prawomocnego wyroku w sprawie ponownie wstąpił w stosunek służby odpowiadający dotychczasowym warunkom?”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania.

Analiza art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. prowadzi do wniosku, że zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie:

1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 Nr 3, poz. 39 i postanowienie z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571),

2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02 LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179),

3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i

4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por.

postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Wniosek Prokuratury Generalnej nie spełnia dwóch ostatnich wymagań. Po pierwsze, lektura uzasadnień wyroków wydanych przez Sądy pierwszej i drugiej instancji nie pozwala na twierdzenie, że Sądy te przywróciły powódkę do pracy ze skutkiem wstecznym. Wręcz przeciwnie, racjonalne jest założenie, że posłużenie się konstrukcją „przywrócenie do służby” zostało odwzorowane pracowniczym modelem przywrócenia do pracy, a ten nie zakłada wstecznego reaktywowania stosunku pracy. Spostrzeżenie to samoistnie wyjaśnia, że skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Staje się to zrozumiałe, jeśli uwzględni się, że skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wnoszonym w konkretnej, indywidualnej sprawie zakończonej wydaniem prawomocnego wyroku, wobec czego argumenty za potrzebą rozpoznania tak rozumianego środka zaskarżenia przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie mogą być oderwane od podstawy faktycznej i prawnej orzeczenia objętego skargą.

Niezależnie od przedstawionych argumentów, Sąd Najwyższy zmuszony jest przypomnieć, że wskazane przez skarżącego zagadnienie prawne było już przedmiotem rozpoznania w analogicznej sprawie. Sąd Najwyższy odniósł się do tego niegdyś w wyroku z dnia 18 września 2025 r., III PSKP 24/25, nie publ. Przesądził, że przywrócenie do służby nie działa wstecz. W rezultacie, biorąc pod uwagę funkcje stawiane skardze kasacyjnej, a przede wszystkim zdominowanie jej roli interesem publicznym, przejawiające się w przypadku przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. w dążeniu do wyjaśnienia nowych albo kontrowersyjnych instytucji prawnych, zrozumiałe staje się, że Sąd Najwyższy nie powinien przyjmować do rozpoznania skargi kasacyjnej poddającej pod rozwagę zagadnienie prawne, w sytuacji, gdy zostało ono w orzecznictwie wyczerpująco i jednolicie wyjaśnione. W takim przypadku zagadnienie prawne nie charakteryzuje się „istotnością”, czyli nie jest doniosłe dla praktyki stosowania prawa, jak również nie wpływa na rozwój określonych instytucji prawnych.

Kierując się wskazanymi racjami Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

[A.P.]

[a.†]